

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Sn. Can Akın ÇAĞLAR Başkanlığında 30.11.2022 gün ve saat 15:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

- İlgi:** a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
b) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu
c) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği
ç) 26.10.2022 Tarih ve 2022/11-12.B Sayılı UKOME Kararı
d) 16.11.2022 Tarihli Alt Komisyon
e) Toplu Ulaşım Hizmetler Müdürlüğünün 28.11.2022 tarih ve 01823342 sayılı yazısı

TEKLİF: UKOME Kararıyla Taksi Dönüşümüne Hak Kazanan Plakaların 3 yıl devredilememesi teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

İlgi (a) Kanunu'nun 7. Maddesinin f bendi "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek," p bendi "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek"

İlgi (a) Kanunu'nun 9. Maddesinin 2. Fıkrası: " Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır" 3. Fıkrası: "Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer" ve 6. Fıkrası "Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz" hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Kanunu'nun 15. Maddesinin birinci fıkrasının f bendi: "toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmek", p bendi: Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" hükmü yer almaktadır.

İlgi (c) Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Bağlılık başlıklı 5. Maddesi: "Büyükşehir belediyesi alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi büyükşehir belediye başkanına bağlıdır. Başkan bu görevi bizzat veya görevlendireceği kişi eliyle yürütür." Ve yine aynı yönetmeliğin Bağlayıcılık başlıklı 6. Maddesi: "Alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar; büyükşehir belediyesi, büyükşehir dâhilindeki diğer belediyeler ve büyükşehir sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar."

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Görev ve Yetkileri başlıklı 18. Maddesinin 1. Fıkrası, 1.Fıkranın a, ç, d ve e bentleri: "UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla, görevli ve yetkilidir” hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun 21.05.1991 tarih ve 20877 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı imzalanmıştır. Söz konusu Özerklik Şartının 2.Maddesinde “Yerel Yönetimler, kanun tarafından belirlenen sınırlar içerisinde, yetki alanlarının dışında bırakılmış olmayan veya başka herhangi bir makamın görevlendirilmemiş olduğu tüm konularda faaliyette bulunmak açısından tam takdir hakkına sahip olacaklardır” hükmü yer almaktadır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat gereği büyükşehir sınırları dâhilinde yolcu taşımacılığı yapan araçları, bu araçların sayısını, çalışma usul ve esaslarını, araçlarda bulunması gereken teknik özellikleri, hat ve güzergâhlarını belirleme, bu araçlara izin ve ruhsat verme vb. her türlü konuda yetki, görev ve sorumluluk Büyükşehir Belediyesine ait olup, işbu hususların uygulanması yönünde düzenlemeler ve karar mercii Ulaşım Koordinasyon Merkezi’dir. UKOME’nin yetki, görev ve sorumlulukları yalnızca toplu taşıma yapan araçlarla sınırlı olmayıp şehir içinde yolcu taşımacılığı yapan tüm araçları ve taşımacılık türlerini kapsamaktadır. İlgili yasal düzenlemelerden de açıkça görüleceği üzere; taksi, minibüs, otobüs, servis, taksi dolmuş, metrobüs, metro, deniz motorları gibi belediye sınırları dâhilinde ticari amaçla yolcu taşımacılığı yapan araçlar kamunun ihtiyaçları doğrultusunda hizmet vererek, kamusal taşımacılık faaliyetini icra etmektedirler.

İstanbul’da kentsel arazi kullanımı, hızlı nüfus artışı, kentsel altyapı yetersizliği ve plansız yerleşme gibi nedenlerle ulaşım alanında sorunlar yaşanmaktadır. Ayrıca Covid-19 salgınıyla birlikte değişen ulaşım alışkanlıkları ve artan nüfusa bağlı olarak en yaygın ulaşım türü olan özel araçlar, trafik sıkışıklığı ve buna bağlı zaman kaybı, çevre ve havanın kirliliği, aşırı yakıt tüketimi ve trafik kazaları sonucu can ve mal kaybına sebep olmaktadır. Bunu önleme adına İstanbul Büyükşehir Belediyesince sürdürebilir kent içi ulaşım kavramı stratejik amaç olarak kabul edilmiş olup özel araç kullanımını azaltıcı ve toplu ulaşımı destekleyiciyi politikalar benimsenmiştir. Bu kapsamda gerek il çevre düzeni planı gerekse ulaşım ana planı hedeflerinin hayata geçtiği İstanbul’da, toplu taşıma hizmetlerinin gelişimi ile yeni raylı hatların da hizmete girmesiyle raylı sistemler üzerinden gerçekleştiği görülmektedir.

Raylı sistemlerin artışı ile kent içi toplu ulaşımında ara ulaşım modu olmasına rağmen kullandıkları güzergâhlar ve uzunlukları itibarıyla ana ulaşım modlarıyla konfor, güvenlik, hız gibi faktörlerde dikkate alınarak rekabet edemeyecekleri aşikâr olan minibüs ve taksi dolmuşlarda ihtiyaç fazlası kapasiteler bulunmaktadır.

İlgi (ç) UKOME kararı ile taksi dönüşümüne hak kazanan plakaların 3 yıl devredilememesi Alt Komisyon tarafından görüşüldükten sonra UKOME gündeminde değerlendirilmesine karar verilmiş, konu ilgi (d) UKOME üyelerinden oluşan Alt Komisyonunda görüşmüştür.

Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Değerlendirmesi: İlgi (e) Teknik Raporda yer alan belirtilen hatlarda ihtiyaç fazlası 1803 minibüsün Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünce belirlenecek olan yeni taksi, araç ve şoför taahhütleri çerçevesinde ve 322 taksi dolmuşun ise isteğe bağlı olarak başvurusu ile toplu ulaşım sistemine yeni araç dâhil edilmeden taksi taşımacılığında kullanılması, şehir içi trafik akışına ve güvenliğine katkı sağlaması, mevcut hizmet kalitesinin artırılması ve var olan kamusal ihtiyacın karşılanması hedefi ile İstanbul il sınırları içerisinde taksiye dönüşümünde kamu yararı bulunduğu mütalaa edilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde; İstanbul genelinde çalışan ilgi (e) raporda yer alan hatlarda ihtiyaç fazlası durumda bulunan noter huzurunda yapılacak çekilişle belirlenen 1.803 adet M seri plakalı minibüsten taksi dönüşümüne hak kazanan ve 322 taksi dolmuştan taksiye dönüşen plakaların devir işlemlerinin toplu ulaşım hizmet anlayışı mantığı ile yapılmaması, kamu yararı gözetilmemesi sebebiyle oluşan ekonomik getirilerin toplu ulaşım sistemine olumsuz etkisini minimize etmek amacıyla kura çekiliş tarihinden itibaren söz konusu araç için 3 yıl süreyle ticari plaka tahsis belgesi düzenlenmemesi uygun mütalaa edilmektedir.

Konunun UKOME gündemine alınarak karara bağlanması hususunu olurlarınıza arz ederim.

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

T.C

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KARARI

UKOME KARARI

TARİH

30.11.2022

SAYI

2022/12-19.Ç

UKOME’NİN KARARI: İlgili (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporu doğrultusunda; teklifin oy çokluğuyla kabulüne karar verilmiştir.

Başkan
Can Akın ÇAĞLAR
Genel Sekreter

Üye
Dr. Buğra GÖKCE
Genel Sekreter
Yardımcısı

Üye
Uluk CİHAN
Ulaşım Daire Başkanı

Üye
Ay Eren SÖNMEZ
1/Hukuk Müşaviri

Üye
Ali SARAC
İst. Emn. Müd. Tem.

Üye
Nüvit İNANLI
MSB 1. Ordu
Komutanlığı Tem.

Üye
M. Yaşar YILDIRIM
İl Sındarma
Komutanlığı Tem.

Üye
Kaan YAZEL
Sahil Güv. Marmara ve
Boğ. Bölge Kom. Tem.

Üye
Hakan YENİLMEZ
Karayolları 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Engin ERAT
İst. Liman Başkanlığı
Tem.

Üye
Ercan ÜYÜKÇ
DHM Genel
Müdürlüğü Tem.

Üye
Necmettin ACAR
TCDD 1. Bölge
Müdürlüğü Tem.

Üye
Serdar YÜCEL
Ul. Hzn. D.Ş. G. Md.
1. Bölge Müd. Tem.

Üye
R. Süleyman ERGÖK
Altyapı Yatırımlar Gen.
Müd. Tem.

Üye
İsmail ÖZDEMİR
TCDD Taşımacılık
A.Ş. Tem.

Üye
Hüseyin AYDIN
MEB İl Millî Eğitim
Müdürlüğü Tem.

Üye
Halis KURULAY
Aile ve Sosyal
Hizmetler Bakanlığı
Tem.

Üye
Yalçın TURKOĞLU
Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği
Bakanlığı Tem.

Üye
Ercan AKAR
Afet ve Acil Durum
Yönetim Başkanlığı
Tem.

Üye
Alper BİLGİLİ
İETT İşl. Gen. Müdürü

Üye
Sinem DEDETAŞ
İst. Şehir Hatları Tur.
A.Ş. Gen. Müdürü

Üye
Ozhan ŞENOL
Metro İstanbul A.Ş.
Gen. Müd. Tem.

Üye
Yunus BİLOĞLU
Fen İşleri Daire Bşk.
Tem.

Üye
Barış YILDIRIM
Ulaşım Koordinasyon
Müdürü

Üye
Osman KILIÇASLAN
Toplu Ulaşım
Hizmetleri Müdürü

Üye
Melika HOROZ
Ulaşım Planlama
Müdürü

Üye
Eyüp AKSU
TŞOF Temsilcisi

Üye
Hamdi DEMİRHAN
Arnavutköy Belediyesi
Tem.

Üye
Barış ARONBAH
Ataşehir Belediyesi
Tem.

Üye
Soydan ALKAN
Avcılar Belediyesi
Tem.

T2 plakalı hatlı dolmuşların
Satılma Kararına katılmıyorum.

Üye Emre URLU Bağcılar Belediyesi Tem.	Üye Metin KEFELİOĞLU Bahçeşehir Belediyesi Tem.	Üye Bakırköy Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Serkan ÇELİK Bağcılar Belediyesi Tem.	Üye C. Gökhan BALEKÇİ Bayrampaşa Belediyesi Tem.	Üye İlhan KESKİ Beşiktaş Belediyesi Tem.
Üye Beykoz Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Başak ÖZGE Beylikdüzü Belediyesi Tem.	Üye Numan Özal DOĞAN Beyoğlu Belediyesi Tem.	Üye Büyükdere Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Çatalca Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Şahin YÜKSEL Cekirge Belediyesi Tem.
Üye Ömer ÇETİNKAYA Esenler Belediyesi Tem.	Üye Mehmet KIRBALI Esenyurt Belediyesi Tem.	Üye Eyüpsultan Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Nejat EKMEKÇİ Fatih Belediyesi Tem.	Üye Gaziosmanpaşa Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Güngören Belediyesi Tem. (Katılmadı)
Üye Taylan APAYDIN Kadıköy Belediyesi Tem.	Üye Murat ŞAHİN Kâğıthane Belediyesi Tem.	Üye Kartal Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Küçükçekmece Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Maltepe Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Türk KURU Pendik Belediyesi Tem.
Üye Erdal ŞAHİN Sarıyer Belediyesi Tem.	Üye Sarıyer Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Silivri Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Erkan İNÇ Sultanbeyli Belediyesi Tem.	Üye Mustafa BİRİNCİ Sultangazi Belediyesi Tem.	Üye Sedat Soner BERKSAN Şile Belediyesi Tem.
Üye Şişli Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye Murat KANT Tuzla Belediyesi Tem.	Üye Ümraniye Belediyesi Tem. (Katılmadı)	Üye M. Beşir AKSAKAL Üsküdar Belediyesi Tem.	Üye İdris ATABAY Zeytinburnu Belediyesi Tem.	

ONAY

... / ... / 2022

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı